

Granice wolności w wychowaniu.

Wszyscy ludzie, młodzi i starsi odczuwają potrzebę wolności. Coraz bardziej upowszechnia się świadomość tego, że absolutna wolność bez granic jest niemożliwa. Jak wychować młodzież w duchu wolności ale w pewnych granicach? Jakie są definicje?

Definicja wolności:

„możliwość podejmowania decyzji i postępowania zgodnie z przyjętym systemem wartości i światopoglądem”

Wolność człowieka jest ograniczona, gdyż nie żyje on w izolacji i musi być akceptowany przez innych. Wolność jest ograniczana istnieniem wielu możliwych rozwiązań danego problemu.

Im lepiej człowiek zna wszelkie prawidłowości istniejące w przyrodzie i w życiu społecznym, tym lepsza jest jego wolność wyboru działania, człowiek wówczas czuje się bardziej wolny.

Wolność człowieka nie jest więc zależna od własnego „wizjonu”, ale zawsze w pewnym stopniu

od czynników obiektywnych. Mimo tych ograniczeń, człowiek ma tak dużo możliwości wyboru tak, że jego działania mogą być: albo pożyteczne dla niego i społeczeństwa, albo szkodliwe dla

innych ludzi lub krzywdzące samego siebie. W stosunku do wolnościowych dążeń uczniów, nauczyciele i rodzice powinni z jednej strony rozwijać ich samodzielność, aktywność

i pomysłowość, z drugiej zaś wdrażać do ograniczania ich niektórych działań. Przede wszystkim tych, które szkodzą innym i sobie. Sama wiedza w podejmowaniu właściwych decyzji nie

wystarczy. Ktoś np. wie, że palenie papierosów szkodzi zdrowiu a jednak pali. Wie, że nadmiar alkoholu powoduje zgubne skutki a jednak nie raz można zaobserwować nadużywanie trunków.

Aby wiedza była podstawą wyboru pożytecznego działania musi być połączona z przekonaniem, ze świadomością, że tak właśnie należy postąpić, że to jest właściwy wybór. Emocjonalny stosunek

człowieka do posiadanej wiedzy decyduje o tym, że dana wartość moralna staje się wartością człowieka. Przekonania człowieka mogą być dobre albo złe. Działania człowieka zgodne z jego

pozytywnymi przekonaniami – to pierwsza granica wolności. Zdarza się czasem, że człowiek o pozytywnych przekonaniach, pod wpływem chwili postąpi niewłaściwie i tego żałuje.

Człowiek wolny działa w granicach rozsądku i z rozmysłem. Jeśli jego wybory i zachowanie zależą od chwili, czy sytuacji przypadkowych, to nie jest on właściwie wolnym człowiekiem. Rządzi nim

przypadek nie rozsądek. W szkole przypadkowych okoliczności jest wiele. W szkole istnieje regulamin, akceptacja dyrekcji, wychowawcy, nauczycieli i w tych granicach uczeń może czuć się

wolny. Podobnie w domu rodzinnym. Problem wolności, to również problem dorosłych ludzi.

Wychowywać wolnego człowieka to przede wszystkim samemu być wolnym i dawać tego

świadectwo. Wychowywać wolnego człowieka to szanować innych ludzi i wymagać dla nich i dla siebie szacunku.

Jak dążyć do samorealizacji?

Po zaobserwowaniu cech ludzi samorealizujących się, ludzi szczęśliwych z natury, Abraham Maslow zaproponował następujące kroki, które prowadzą do szczęśliwego i pełniejszego życia

- spróbuj przeżyć coś nowego i przynajmniej przez jakiś czas wykonuj różne prace w zupełnie inny sposób niż robiłeś to do tej pory,
- kiedy oceniasz własne doświadczenia, słuchaj uważnie swych prawdziwych przyjaciół, bez sprawdzenia jakichś poglądów, nie powtarzaj ich i nie daj się im podporządkować,
- unikaj pozorów i gier w kontaktach z ludźmi,
- naucz się wyrażania własnych poglądów,
- nie ukrywaj się za plecami innych ludzi, weź całkowitą odpowiedzialność za to co robisz,
- wykonuj solidnie wszystko, czego się podjąłeś,
- wyrabiaj w sobie pozytywny stosunek do ludzi, których spotykasz,
- spróbuj uświadomić sobie i wyeliminować postawę defensywną w stosunkach z innymi